

แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาคาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ยงยศ คุณอริยะเมธี
รองเสนาธิการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

โดย พันเอก ยงยศ คุณอริยะเมธี

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง กัญญ์ณัฐ แสงภัทรเนตร

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และ
เห็นชอบให้เป็นเอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี

(วิชาติ เอี่ยมไพจิตร)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก

(ชนะชัย พลเดชา)

ประธานกรรมการ

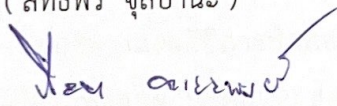
พันเอก

(สีทิพร จุลปานะ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

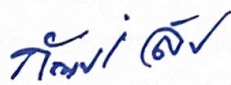
พันเอก

(ปริญญา ฉายะพงษ์)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(กัญญ์ณัฐ แสงภัทรเนตร)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก ยงยศ คุณอริยะเมธี
เรื่อง แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
วันที่ กันยายน 2565 **จำนวนคำ :** 9,501 **จำนวนหน้า :** 30
คำสำคัญ การหลบหนีเข้าเมือง ความมั่นคง กองกำลังสุรสีห์
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ยังคงเป็นปัญหาสำคัญต่อความมั่นคง ของประเทศ ซึ่งผู้หลบหนีเข้าเมืองส่วนใหญ่จากประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวชายแดนติดกับประเทศไทย หลบหนีเข้ามามีสาเหตุมาจากปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดทั้งในประเทศ ต้นทางและประเทศปลายทาง สาเหตุที่ถือเป็นปัจจัยผลักดัน คือปัญหาภายในของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ปัญหาทางด้านการเมือง ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านสังคม ส่วนสาเหตุที่ถือเป็น ปัจจัยดึงดูด คือ มลเหตุจูงใจด้านประเทศไทย ได้แก่ สภาพภูมิประเทศชายแดนที่ติดกับประเทศ เพื่อนบ้าน การเข้า - ออก ตามแนวชายแดนกระทำได้ง่าย เจ้าหน้าที่ของรัฐดูแลตามแนวชายแดนไม่ทั่วถึง การขาดแคลนแรงงานของประเทศ ไทยและพื้นฐานของสังคมไทยที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

ช่องทางและวิธีการลักลอบเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมีทั้งจุดผ่านแดนและช่องทางธรรมชาติมากมาย การเข้ามาดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ กลุ่มผู้มีอิทธิพล การค้ำมนุษย์ และการค้าประเวณี ซึ่งเป็นปัญหากระทบความมั่นคงของประเทศ ในการนี้รัฐบาลได้ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการป้องกันและปราบปราม แก้ไขปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงปรากฏให้เห็นอยู่อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหานั้นที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชายแดนมา ได้แก่ 1. แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงลบ เป็นการแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของชายแดนมา ด้วยวิธีการ

ออกกฎหมายและบัญญัติบทลงโทษอย่างหนักโดยใช้มาตรการทางการจ้างงาน และ
บทลงโทษที่เข้มข้นสำหรับผู้จ้างงานที่กระทำผิด และเจ้าหน้าที่รัฐที่สนับสนุนให้เกิดการ
กระทำผิด และ 2. แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงบวก คือการประชาสัมพันธ์ให้
ข้อมูล เพื่อให้ชาวเมียนมา ทราบถึงข้อดีของการเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
ทั้งด้านสวัสดิการ สิทธิคุ้มครองชีวิต ทรัพย์สิน การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะจูง
ใจให้ตัดสินใจเข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งจัดทำมาตรการประสานการปฏิบัติที่
มีความชัดเจน และทันเวลา ซึ่งเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือที่เหมาะสม โดยให้มี
การร่วมปรับปรุงมาตรการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การลักลอบเข้าเมือง

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Yongyos Khunariyamathee

TITLE: Guidelines for Developing the Role of Surasri Command
in Defense and Solve the Problem of Illegal Immigration

DATE: September 2022 **WORD COUNT:** 9,501 **PAGES:** 30

KEY TERMS: Escaping into the City, Security, Surasri Command

CLASSIFICATION: Unclassified

Illegal immigrants problem has been, for centuries, a threat towards Thailand's security. Most of these illegal immigrants migrated from our neighboring countries. Contributing factors that had brought about this problem could be categorized into pushing and pulling factors. The pushing factors came from each individual country's political, social and economic problems in other words these factor are from their internal affairs. Pulling factors are such as Thailand's geography, resulting in an easy entrance into Thailand. Due to unrestricted and inadequate officers along the borders. Most importantly is the sense of Thainess that Thai people are generous and occasionally have been taken advantages from.

Channels and methods of smuggling into Thailand of foreign workers fleeing into the city There are both border crossings and many natural channels. Such entry creates a problem of transnational crime. Influential groups, human trafficking and prostitution. Which is a problem affecting national security In this regard, the government has assigned the relevant government agencies to prevent and suppress Fixed the problem of illegally escaping into the city until now. But the problem continues to appear.

Guidelines for developing the role of Surasri Command in preventing and solving the problem of illegal immigration are 1. Solutions with negative

reinforcement methods to solve the problem of smuggling into the city of Myanmar people by means of enacting laws with heavy penalties using employment measures and harsh penalties for offending employers, including government officials who support wrongdoing and 2. Positive reinforcement approaches is to publicize information for the people of Myanmar know the advantages of coming to work legally both in terms of welfare The right to protect life, property, equal treatment This will incentivize them to make legal decisions, including establishing clear and timely measures to coordinate actions resulting from the integration of appropriate cooperation by allowing them to regularly improve measures to keep up with the smuggling situation

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยเรื่อง “แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย” ฉบับนี้ เป็นการศึกษาที่ประสงค์จะให้เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการปัญหาหลบหนีเข้าเมือง และภัยคุกคามความมั่นคง ความสำเร็จในการศึกษาวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง กัญญาณี แสงภัทรนทร ที่ได้กรุณาแนะนำ ปรับปรุงงานวิจัยนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ตามระเบียบของวิทยาลัยการทัพบก รวมถึงได้กรุณาให้ข้อสังเกต เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมโยงในด้านความมั่นคงของชาติ

นอกจากนี้ ขอขอบคุณน้ำใจผู้ที่ได้กรุณาให้ข้อมูล เต็มใจให้ความช่วยเหลือ เป็นอย่างดียิ่งและขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 67 ที่ให้ข้อมูล ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา หากงานวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงข้อเสนอ แนวทางเบื้องต้นเพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและภัยคุกคามความมั่นคง ก่อให้เกิดความรู้และข้อคิดที่มีประโยชน์จากเอกสารฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่อาจารย์ที่ปรึกษาทุกท่าน ตลอดจนผู้แต่งหนังสือตำราทุกท่านที่ผู้วิจัยใช้อ้างอิงในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำयนี้ หากมีข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	6
ปัญหาการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	6
สาเหตุการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	8
สถิติผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย	13
วิธีการหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายในปัจจุบัน	14
บทบาทและหน้าที่กองกำลังสุรสีห์	17
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	25
บทที่ 4 บทสรุป	28
ข้อเสนอแนะ	29
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยและประเทศเมียนมา เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวชายแดนทางบกและทางทะเลติดต่อกันยาวรวม 2,401 กิโลเมตร ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยในแง่ต่าง ๆ ทั้งระดับการพัฒนาทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และทางสังคม ที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะปัญหาการเมืองภายในประเทศเมียนมา และชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดน อันเป็นผลมาจากภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ รวมถึงบทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ อีกทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน จึงทำให้บริเวณแนวชายแดนของประเทศไทยด้านทิศตะวันตก ประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน เช่น การลักลอบขนของหนีภาษี การค้าอาวุธสงคราม การค้ายาเสพติด การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ปัญหาขบวนการนำพาและขบวนการค้ามนุษย์ การค้าประเวณี และปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นต้น ปัญหาดังกล่าว ล้วนเป็นปัญหา ที่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม จนก่อให้เกิดปัญหาที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (20 ปี) ประเด็นความมั่นคง (พุทธศักราช 2561 - 2580) ในหัวข้อการป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยรัฐบาลได้กำหนดเป้าหมายเพื่อเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างจริงจัง ให้หมดไปในที่สุด¹

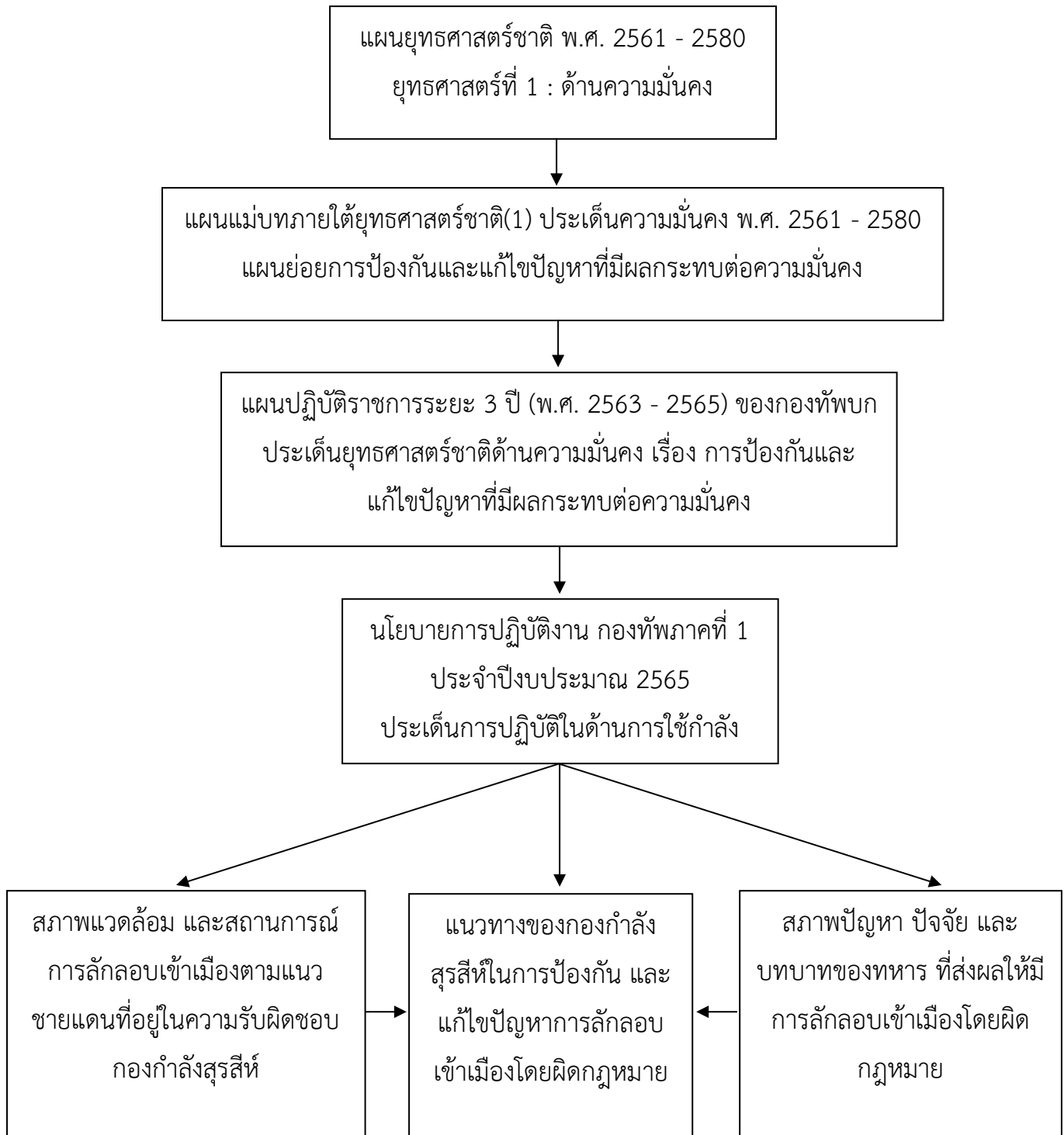
กองกำลังสุรสีห์ จัดตั้งจาก กองพลทหารราบที่ 9 เป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพบก มีภารกิจที่สำคัญต่อความมั่นคงของชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบปกป้องอธิปไตย และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติภารกิจในการป้องกันพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา ด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ความยาวรวมทั้งสิ้นประมาณ 846 กิโลเมตร ซึ่งจากปัญหาหลากหลาย ที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนไทยด้านทิศตะวันตก ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เป็นหนึ่งในปัญหาที่ยังพบอุปสรรคในการดำเนินการ เนื่องจาก มีการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเป็น

จำนวนมาก ปัจจัยที่ส่งผลทำให้มีการลักลอบหลบหนีเข้ามาในประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อมตามแนวชายแดน และช่องทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้ขบวนการต่าง ๆ ใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่เกิดในเขตพื้นที่ อำเภอสังขละบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี อำเภอสวนผึ้งจังหวัดราชบุรี และอำเภอเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลตามแนวชายแดน มีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้การดูแลและการป้องกันไม่ทั่วถึง รวมถึงบทบาทในการปฏิบัติงานต้องมีการบูรณาการ การปฏิบัติงานร่วมกันหลายฝ่าย ได้แก่ กำลังตำรวจ ฝ่ายปกครอง และส่วนราชการในพื้นที่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา 1) สภาพปัญหา สถานการณ์ และผลกระทบด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้องกับ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังสุรสีห์ 2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และบทบาทของทหารในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3) การพัฒนาแนวทาง และบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประเด็นความมั่นคง รวมถึงเป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พุทธศักราช 2563 – 2565) ของกองทัพบก และนโยบายการปฏิบัติงานกองทัพภาคที่ 1 ประจำปีงบประมาณ 2565 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ปัจจัย การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังสุรสีห์
2. เพื่อวิเคราะห์บทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาททหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รองรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด
2. ขอบเขตในการวิจัย โดยศึกษาจาก 1) สภาพปัญหา สถานการณ์ และผลกระทบด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหากลลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3) ศึกษาแนวทางพัฒนาบทบาททหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหากลลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รongรับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
 - 3.1 เอกสารหรือตำราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 3.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580
 - 3.1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 – 2580
 - 3.1.3 เอกสารที่เกี่ยวกับภารกิจด้านการรักษาความมั่นคงภายในประเทศของ กองทัพบก
 - 3.2 ข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่
 - 3.2.1 เว็บไซต์หน่วยงานความมั่นคงต่าง ๆ
 - 3.2.2 บทความออนไลน์ เช่น หนังสือพิมพ์ออนไลน์ และสื่อข่าวออนไลน์
 - 3.2.3 สื่อสังคมออนไลน์รูปแบบอื่น ๆ
 - 3.3 ศึกษาจากวิธีการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เสนาธิการกองกำลังสุรสีห์, หัวหน้าฝ่ายอำนวยการกองกำลังสุรสีห์ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองกำลังสุรสีห์
4. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยระบบ PMESII (การเมือง, การทหาร, เศรษฐกิจ, สังคม, ระบบข่าวสารข้อมูล และ ระบบโครงสร้างพื้นฐาน)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. กองทัพบกมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพปัญหา สถานการณ์ ผลกระทบด้านความมั่นคง และปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนผลกระทบของปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้ตามเป้าหมาย
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัย สภาพแวดล้อม ที่ส่งผลกระทบ และบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ ที่ส่งผลต่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย
3. ทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ซึ่งสามารถนำไปศึกษาต่อยอดในพื้นที่ชายแดนจังหวัดอื่นๆ ของไทย

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

สภาพปัญหา สถานการณ์ และผลกระทบด้านความมั่นคง ที่เกี่ยวข้องกับการ ลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังสุรสีห์

สถานการณ์ภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศในปัจจุบัน เป็นลักษณะ ผสมผสานระหว่าง ภัยคุกคามตามแบบและภัยคุกคามไม่ตามแบบ ที่มีความซับซ้อนและมีความหลากหลายเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประชาชนและประเทศโดยรวมที่ผ่านมา การดำเนินงานแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภัยความมั่นคงตามแบบเป็นเรื่องของการทหาร ซึ่งปัญหาดังกล่าว เช่น การสู้รบตามแนวชายแดน และความขัดแย้งเรื่องเส้นเขตแดน เป็นต้น มักจะกระทบต่อความมั่นคงและโอกาสในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนเป็นหลัก ขณะที่ปัญหาที่เกิดจากภัยคุกคามไม่ตามแบบ มักจะเป็นเรื่องความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนและขยายพื้นที่ ครอบคลุมไปถึงจังหวัดชั้นใน และส่งผลกระทบต่อ การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ดังนั้น การที่ประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งทางบกและทางน้ำ จึงถือ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะปัญหาภัยคุกคามไม่ตามแบบ ที่สามารถส่งผลกระทบเข้าสู่พื้นที่ตอนในของประเทศหากไม่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการควบคุมชายแดนที่มีเป้าหมายในการคัดกรองสิ่งที่เป็นคุณและเป็นโทษที่จะเข้า มากระทบต่อความมั่นคงของรัฐและประชาชนเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ เมื่อยุคสงครามเย็น สิ้นสุดลง พื้นที่ชายแดนไทยจะมีลักษณะเป็น “พื้นที่เปิด” มากขึ้น และพื้นที่ชายแดนบางจุดยังมีการพัฒนาจนมีความสำคัญทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ดังเช่น ในกรณีการค้าและการเมืองชายแดนด้านตะวันตก ระหว่างประเทศไทยและประเทศเมียนมา ที่ส่งผลให้มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ชายแดนอย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม ปัญหาเก่าก็ยังคงดำรงอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง นั่นคือ พื้นที่ชายแดนนั้นมักจะเข้าถึงได้ยาก สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นป่าเขา ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นผลที่เกิดขึ้น

ในฐานะของความเป็นรัฐก็คือ พื้นที่ชายแดนเป็นพื้นที่ที่อำนาจรัฐอ่อนแอ หรือในบางพื้นที่ อาจจะอยู่ในสภาพที่เป็นเขตปลอดอำนาจรัฐก็ได้ อีกทั้งชายแดนยังเป็นแหล่งรวมของ ปัญหาภัยคุกคามไม่ตามแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ปัญหาแรงงานต่างชาติ ผู้อพยพหนีภัยจากการสู้รบ การค้าสินค้าผิดกฎหมายหรือ แม้กระทั่งเป็นแหล่งหลบซ่อนของอาชญากร ฯลฯ นอกจากจะก่อให้เกิดภาระหนักในการ ช่วยเหลือด้านต่างๆ แล้ว ยังอาจจะต้องเผชิญภัยอันตรายจากผู้อพยพหลบหนีเข้าประเทศ ที่แอบแฝงเข้ามาเพื่อบ่อนทำลาย ความมั่นคงของประเทศชาติอีกด้วย นอกจากนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์และแนวโน้มของภัยคุกคาม ต่างๆ นั้น อาจกลายเป็น ปัจจัยการเร่งยกระดับความรุนแรงที่จะส่งผลทำให้บริเวณชายแดนดังกล่าวเกิดความ ปั่นป่วน ไร้สาระสหาย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชน ตลอดจนการดำเนินงาน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐตามระบบปกติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ภาครัฐ กองทัพ เอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายให้สนับสนุนสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กับแผนการ ป้องกันประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้และเป็น ประโยชน์ต่อประเทศโดย ส่วนรวมในด้านการป้องกัน ควบคู่กันไปได้ด้วย

ส่วนแรก ปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบเก่า ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคง แบบเดิม (Traditional Security) โดยมีปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นและดำรงคงอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งยังจะส่งผลต่อไปในอนาคต ได้แก่ 1) การสู้รบตามแนวชายแดน 2) การลักลอบ หลบหนีเข้าเมือง 3) ความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน 4) การลักลอบค้าอาวุธสงคราม 5) การกำหนดสถานะบุคคล

ส่วนที่สอง ปัญหาและความมั่นคงรูปแบบใหม่ ซึ่งมีจุดเน้นความมั่นคงที่ไม่ ใช้แบบเดิม (Non-Traditional Security) และเมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 พบว่าปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาและ แก้ไขในเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย 1) ยาเสพติด 2) แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย 3) ความ ขัดแย้งในสังคม 4) การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5) สาธารณภัยขนาดใหญ่ 6) การเกิดโรคระบาด 7) การก่อการร้าย 8) อาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งจากปัญหาภัย ความมั่นคง ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นปัญหาภัยคุกคามความ

มั่นคงรูปแบบเก่า หรือปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ ปัญหาในเรื่องการลักลอบ หลบหนีเข้าเมืองเพื่อมาทำงานโดยผิดกฎหมาย ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ต่อความมั่นคงของประเทศไทย⁷

สาเหตุการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

กว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อมาหางานทำโดยตลอด การเคลื่อนย้ายแรงงานเหล่านี้ เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในประเทศต้นทางที่มีปัญหา ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง ในขณะที่ประเทศไทยต้องการแรงงานฝีมือราคาถูกจำนวนมาก เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เช่น ธุรกิจก่อสร้าง การเกษตร และประมง จึงเกิดแรงงานข้ามชาติ จำนวนมากที่ลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย ประกอบกับที่ผ่านมามีประเทศไทยไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง กับปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ของคนต่างชาติ

ปัจจุบันปัญหาแรงงานต่างด้าวโดยผิดกฎหมายที่เกิดขึ้นเนื่องจากขาดมาตรการหรือระบบในการควบคุม แรงงานต่างด้าวที่ตีพอ ที่ผ่านมาเป็นการแก้ไขปัญห เฉพาะหน้าตามลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอ้างถึงความต้องการ แรงงานในภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม รวมทั้งการผ่อนปรน การปฏิบัติระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบ และผู้ประกอบการ ทำให้มีการปล่อยปละละเลย ไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และเมื่อแรงงานผิดกฎหมายเข้าสู่ประเทศไทย อย่างต่อเนื่อง จึงเกิดการรวมกลุ่มเป็นจำนวนมาก ตามแหล่งอุตสาหกรรม หรือในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีการจ้างงาน และขาดการควบคุมจากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึง เกิดเป็นแหล่งซ่องสุมและผู้กระทำความผิดกฎหมาย รวมถึงการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างในเรื่องต่าง ๆ ทั้งค่าแรงที่ถูกแต่แลกกับการทำงานอย่างหนัก จ่ายค่าตอบแทนที่น้อยกว่าความเป็นจริง ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรม การมั่วสุมในการกระทำความผิดกฎหมาย ทั้งในเรื่อง ยาเสพติด การค้าประเวณี การค้ามนุษย์ แหล่งอบายมุขในพื้นที่ อีกทั้งแรงงานที่ผิดกฎหมายดังกล่าว มักนำครอบครัวเข้ามาอยู่อาศัยด้วย ทำให้เกิดการอพยพย้ายถิ่นฐานที่อยู่อย่างถาวร ซึ่งการรวมตัวกันอยู่อย่างแออัด ทำให้เกิดชุมชนเสื่อมโทรม และเกิดปัญหาทางสภาพแวดล้อมตามมา

สรุปสาเหตุหลักของการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย แนวคิดพื้นฐานที่ใช้อธิบายการย้ายถิ่นแรงงานของต่างด้าว หรือแรงงานต่างชาติ จากประเทศเพื่อนบ้านในประเทศไทย เกิดจากปัจจัยผลักดัน และ ปัจจัยดึงดูด ที่สำคัญมีดังนี้¹²

1. ปัจจัยผลักดันภายนอกประเทศ ประกอบด้วย

1.1 ระบอบการเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร และเมียนมา หลังจากได้รับเอกราชจากการเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศสและอังกฤษแล้ว ก็มีการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองเป็นแบบสังคมนิยม ปกครองโดยรัฐบาลทหาร มีการผูกขาดทางอำนาจและจำกัดสิทธิ ทำให้มีความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศ เช่น ในเมียนมาได้มีการแบ่งเป็น 3 ฝ่าย ใหญ่ๆ คือ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายนางอองซานซูจี และชนกลุ่มน้อย ทำให้เกิดการประท้วงสู้รบและปราบปรามกัน ซึ่งเกิดความไม่สงบขึ้น ประกอบกับการปกครองระบอบเผด็จการทหาร ทำให้ประชาชนในประเทศเกิดความไม่มั่นคงจึงแสวงหาเสรีภาพและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่า

1.2 ภาวะเศรษฐกิจในประเทศเพื่อนบ้าน จากนโยบายการเปิดประเทศไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ประกอบกับในประเทศยังมีความไม่สงบจากการปราบปรามชนกลุ่มน้อยตามแนวชายแดนไทย ในรัฐฉาน และรัฐกะเหรี่ยงของเมียนมา รวมทั้งมีความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้ประชาชนไม่มีที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ ประชาชนว่างงาน มีการเกณฑ์แรงงานไปสร้างถนนและรางรถไฟ การปราบปรามชนกลุ่มน้อย มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อย ทำให้ถูกต่อต้านจากประเทศต่างๆ ทั้งในยุโรปและอเมริกาในรูปแบบของการยุติหรือชะลอความสัมพันธ์ทางการค้า ทำให้ไม่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านการลงทุน ทั้งภายในประเทศและการลงทุนจากต่างประเทศ ระบบเศรษฐกิจและเทคโนโลยีต่างๆ ไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร จึงไม่ก่อให้เกิดการสร้างงานภายในประเทศ ตลอดจนสภาพความผันผวนทางเศรษฐกิจ มีภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินตกต่ำ ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ จึงทำให้มีแรงงานหลั่งไหลเข้ามาทำงานในประเทศไทย ซึ่งมีสภาวะเศรษฐกิจที่ดีกว่า

1.3 มาตรการควบคุมการออกนอกประเทศ รัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้าน ไม่มีมาตรการและการควบคุมที่ชัดเจนเข้มงวดในการจัดระเบียบการออกนอกประเทศของ

ประชาชน ในส่วนของประชาชนที่หลบหนีออกนอกประเทศก็ไม่ได้ได้รับความสนใจจากรัฐบาล โดยเฉพาะชนกลุ่มน้อย เพราะรัฐบาลเมียนมาถือว่าพวกนี้ทรยศต่อประเทศชาติ และถ่วงความเจริญก้าวหน้า

2. ปัจจัยดึงดูดภายในประเทศประกอบด้วย

2.1 การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย ที่มีความเจริญอย่างรวดเร็ว ประสบความสำเร็จในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงถาวรวัตถุประสงค์ด้านการสื่อสาร สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และเงินตรามวลรวม จากการเป็นอุตสาหกรรมที่ทดแทนการนำเข้ามาเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก เป็นผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจในอัตราเร่งที่สูงขึ้นติดต่อกัน โดยรัฐบาลดำเนินการผ่อนปรนมาตรการทางการลงทุนและการเงิน เพื่อส่งเสริมให้มีการเคลื่อนย้ายทุนได้อย่างเสรี ปัจจัยการขยายตัวทางเศรษฐกิจทำให้มีความต้องการแรงงานมากขึ้น ในขณะที่อัตราการแข่งขันกับตลาดโลกมีสูงขึ้น การลดต้นทุนในการผลิตโดยการใช้แรงงานราคาถูก จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่ยั่งยืนที่สุดของผู้ประกอบการ

2.2 ภาวะการณ์ขาดแคลนแรงงาน หมายถึง ตำแหน่งงานที่ไม่สามารถหาคนทำงานได้ อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างประชากรของไทย ซึ่งพบว่าอัตราการเพิ่มของประชากรของประเทศมีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุของประชาชน กล่าวคือ สัดส่วนประชากรวัยแรงงานมีการชะลอตัวลง ในขณะที่การผลิตในระบบเศรษฐกิจกำลังขยายตัว จากข้อมูลการสำรวจความต้องการแรงงานและการขาดแคลนแรงงานเดือนกุมภาพันธ์ 2550 มีสถานประกอบการจำนวน 502 แห่ง แจ้งความต้องการแรงงานจำนวน 20,843 อัตรา การขาดแคลนแรงงานจำนวน 11,686 อัตรา โดยตำแหน่งที่มีความต้องการและขาดแคลนแรงงาน ได้แก่ แรงงานด้านการผลิต (กองวิจัยตลาดแรงงาน ฝ่ายวิเคราะห์ตลาดแรงงาน, 2550)

2.3 สภาพภูมิประเทศตามแนวชายแดนของไทย โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนที่เป็นแผ่นดิน ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ เมียนมา ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย เป็นระยะทางยาวมากกว่า 6,300 กิโลเมตร ทำให้สะดวกต่อการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าว

2.4 ความแตกต่างของอัตราค่าจ้างแรงงาน เป็นแรงดึงดูดที่สำคัญให้แรงงานต่างชาติลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีประเทศคู่ค้าในตลาดโลก ทำให้มีการผลิตสินค้าทั้งด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นจำนวนมาก ซึ่งต้องใช้แรงงานในการผลิตสินค้าให้ทันตามความต้องการของตลาด และเมื่อมีการขยายตัวของผลผลิตและการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า ก็จะทำให้ค่าจ้างแรงงานและรายได้ของแรงงานเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งเป็นค่าจ้างและรายได้ที่สูงกว่าการทำงานในประเทศของแรงงานต่างด้าวมาก

2.5 ความนิยมของนายจ้างคนไทยในการจ้างแรงงานต่างชาติ เป็นแรงดึงดูดสำคัญที่ทำให้แรงงานต่างชาติหลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยมากยิ่งขึ้น สาเหตุที่นายจ้าง/ผู้ประกอบการคนไทย นิยมจ้างแรงงานเหล่านี้ โดยเฉพาะแรงงานเมียนมา คือแรงงานจากเมียนมามีความขยัน อดทน ไม่เลื่องงานไม่เกียจงาน ไม่ว่าจะป็นงานหนักแค่ไหน จึงง่ายต่อการบังคับบัญชา เพราะแรงงานส่วนใหญ่เป็นพวกลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งมีความผิดในทางกฎหมายอยู่แล้ว

2.6 การได้รับคำชักชวนจากญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน หรือผู้เคยอพยพหลบหนีเข้ามาก่อน ได้ชักชวนหรือบอกเล่าถึงโอกาสการมีงานทำในประเทศไทยให้ทราบ ทำให้มีการอพยพออกจากท้องถิ่นเดิมมากขึ้น โดยเฉพาะคนหนุ่มสาวซึ่งอยู่ในวัยแรงงานที่จะย้ายถิ่นไปทำงานในต่างประเทศ จนทำให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ที่เรียกว่า “วัฒนธรรมแห่งการย้ายถิ่น” (Culture of Migration)

2.7 มาตรการสกัดกั้นควบคุมผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองของไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเข้าออกตามแนวชายแดนกระทำได้โดยง่าย เนื่องจากช่องทางผ่านเข้าออกตามแนวชายแดนไทยเมียนมา มีช่องทางธรรมชาติตามแนวชายแดนหลายจุดที่สามารถลักลอบผ่านเข้า-ออก ได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลไม่ทั่วถึง

2.8 การผ่อนปรนของรัฐบาลไทยที่ผ่านมา ประเทศไทยไม่เคยมีการใช้นโยบายใช้กำลังเข้าสกัดกั้นหรือผลักดัน ผู้อพยพอย่างรุนแรง มีการผ่อนปรนมาทุกยุคทุกสมัย ตลอดจนมีนโยบายการผ่อนปรนการใช้แรงงานต่างชาติ จึงทำให้มีการหลั่งไหลของแรงงานต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

นอกจากปัจจัยผลักดัน และปัจจัยดึงดูด ที่สามารถนำมาใช้อธิบายการย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติ และการจ้างแรงงานต่างชาติแล้ว ยังมี “ปัจจัยเสริม” ที่ช่วยสนับสนุนให้มีการจ้างแรงงานต่างชาติในประเทศไทยอีก ได้แก่ ความโอ้อ้อมอารี และความมีน้ำใจของคนไทย ทำให้คนไทยไม่รู้สึกรังเกียจคนต่างชาติ รวมถึงเรื่องลักษณะสีผิวหน้าตา ของแรงงานต่างชาติที่อพยพมาจากบางประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เมียนมา ลาว กัมพูชา ไม่ค่อยมีความแตกต่างจากคนไทยมากนัก จึงสะดวกต่อการลักลอบเข้าเมืองและอยู่อาศัยในประเทศไทย

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของแรงงานผิดกฎหมายจนเกิดเป็นชุมชนดังกล่าว ยังทำให้เกิดการพัฒนาจากผู้ใช้แรงงานไปเป็นผู้ประกอบการธุรกิจหรือเจ้าของกิจการ เกิดการสมรสระหว่างแรงงานต่างด้าวด้วยกัน หรือกับคนไทย และมีบุตรเกิดขึ้นจำนวนมาก เกิดปัญหาด้านสถานะสิทธิในการเป็นพลเมืองของไทย รวมทั้ง บางกลุ่มเข้ามาแอบแฝงในชุมชนของแรงงานต่างด้าวเพื่อต่อต้านรัฐบาลของตน กลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศมาเฟีย ผู้มีอิทธิพล โดยใช้ชุมชนในพื้นที่ในการดำเนินการ นอกจากนี้แรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา จากข้อกำหนดของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 ที่ไม่อนุญาตให้คนต่างชาติเข้ามาเป็นกรรมกรในประเทศ³ ทำให้มีการลักลอบเข้าเมืองเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีกฎหมายต่าง ๆ เพิ่มขึ้นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และ ปัจจุบันเริ่มผ่อนผันโดยอนุญาตให้มีการจ้างแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายอยู่ระหว่างรอการส่งกลับ โดยอนุญาตให้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว รัฐบาลไทยได้ทำข้อตกลงร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานข้ามชาติ คือ ลาว กัมพูชา และเมียนมา ในการพิสูจน์สัญชาติ เพื่อปรับสถานะให้เป็น แรงงานที่ถูกกฎหมาย และเป็นแรงงานที่ได้รับรองสถานะจากประเทศต้นทาง สามารถทำงานในประเทศไทย ต่อไปเป็น **“บุคคลที่อยู่อย่างถูกกฎหมาย”** โดยให้ประเทศต้นทางเป็นผู้รับรองสถานะส่วนบุคคล รวมทั้ง คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมติคณะกรรมการบริหารแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมือง ครั้งที่ 2/2522 ตามที่ กระทรวงแรงงานเสนอให้เปิดจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่อยู่ นอกกรอบผ่อนผันซึ่งลักลอบ

ทำงานในประเทศโดยไม่รวมบุตรและติดตาม อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อรอการส่งกลับ

สถิติผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง พบว่าในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ยังคงจับกุมผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติการจับกุม ดังนี้

ตารางที่ 1 สถิติยอดผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตั้งแต่ 1 ต.ค. 63 – 30 ก.ย. 64 (ปีงบประมาณ 64) ข้อมูลของกองกำลังสุรสีห์

เดือน	จำนวนครั้ง	ผู้นำพา			แรงงานต่างด้าว		
		ไทย	เมียนมาร์	รวม	เมียนมาร์	อื่นๆ	รวม
ต.ค. 63	4	-	2	2	10	-	10
พ.ย. 63	29	4	3	7	105	1	106
ธ.ค. 63	20	-	-	-	74	2	76
ม.ค. 64	25	5	2	7	32	16	48
ก.พ. 64	17	1	1	2	62	-	62
มี.ค. 64	37	5	8	13	302	9	311
เม.ย. 64	37	8	5	13	489	-	489
พ.ค. 64	51	10	16	26	613	1	614
มิ.ย. 64	27	8	15	23	276	-	276
ก.ค. 64	27	7	9	16	183	-	183
ส.ค. 64	13	2	4	6	89	-	89
ก.ย. 64	14	2	8	10	142	-	142
รวม	301	52	73	125	2,377	29	2,406

ตารางที่ 2 สถิติยอดผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตั้งแต่ 1 ต.ค. 64 – 17 มี.ค. 65 (ปีงบประมาณ 65) ข้อมูลของกองกำลังสุรสีห์

เดือน	จำนวน ครั้ง	ผู้นำพา			แรงงานต่างด้าว		
		ไทย	เมียนมา	รวม	เมียนมา	อื่นๆ	รวม
ต.ค. 64	79	31	19	50	1,225	-	1,225
พ.ย. 64	120	39	26	65	2,433	-	2,433
ธ.ค. 64	112	25	23	48	2,070	-	2,070
ม.ค. 65	159	43	46	89	3,526	24	3,550
ก.พ. 65	166	57	43	100	4,323	-	4,323
มี.ค. 65	101	36	32	68	2,114	-	2,114
รวม	737	231	189	420	15,691	24	15,691

หากแยกสัดส่วนสถิติยอดผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายตามหน่วยเฉพาะกิจที่ได้รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. หน่วยเฉพาะกิจลาดหญ้า รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี คิดเป็นร้อยละ 57.1
2. หน่วยเฉพาะกิจทัพพระยาเสือ รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดเพชรบุรี คิดเป็นร้อยละ 0.7
3. หน่วยเฉพาะกิจจงอางศึก รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คิดเป็นร้อยละ 42.2

วิธีการหลบหนีเข้าเมือง โดยผิดกฎหมายในปัจจุบัน

จากสภาพภูมิประเทศในพื้นที่จังหวัดที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นทั้งทางบกและทางทะเล ซึ่งพื้นที่ทางบก มีทั้งจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนทางการค้า และช่องทางธรรมชาติอีกหลายช่องทาง นอกจากนั้น พื้นที่ทางทะเล ยังมีท่าเทียบเรือและแนวชายฝั่ง ซึ่งผู้หลบหนีเข้าเมืองจะสามารถใช้เป็นช่องทางเข้าสู่ประเทศไทย โดยส่วนใหญ่ ลักลอบปะปนมากับพวกค้าขาย จะผ่านด่านตรวจทุกด่าน เพราะมีเจ้าหน้าที่ร่วมอยู่ด้วย

ในส่วนของกองทัพไทยนั้น กรมกิจการชายแดนทหารเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก มีภารกิจในการพิจารณาเสนอความเห็น วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการเกี่ยวกับความมั่นคง ชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยรอบ 5 ประเทศ ประกอบด้วย เมียนมา ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยการดำเนินงานของกรมกิจการชายแดนทหารมีขอบเขตรับผิดชอบและหน้าที่สำคัญ คือ การปฏิบัติตามนโยบายเพื่อความมั่นคงของไทยต่อประเทศเพื่อนบ้าน การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อความมั่นคงชายแดนกับประเทศ เพื่อนบ้าน และการจัดระบบป้องกันและการสื่อสารเพื่อจัดระเบียบพื้นที่ชายแดน นอกจากนี้ กรมกิจการชายแดนทหาร ยังรับผิดชอบดูแลหมู่บ้านตามแนวชายแดน โดย รับผิดชอบในการสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งในยามปกติ ฝึกประชาชนให้สามารถป้องกันตนเองได้ รู้จักวิธีการรายงานด้านการข่าว และการอพยพไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัยหากเกิดเหตุปะทะ ทั้งนี้ สถานการณ์ความสัมพันธ์ ระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งลาว พม่า กัมพูชา มาเลเซีย และอินโดนีเซีย มีลักษณะปัญหาและอุปสรรคที่แตกต่างกันไป

สำหรับกองกำลังรับผิดชอบตามแนวชายแดน (ไทย - เมียนมา) ในพื้นที่ภาคตะวันตก กองกำลังสุรสีห์ เป็นกองกำลังที่สำคัญกองกำลังหนึ่งในการป้องกันประเทศตามแนวชายแดนไทย - เมียนมา และรักษาความมั่นคงภายใน ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ความยาวทั้งสิ้นประมาณ 846 กิโลเมตร เพื่อป้องกันการรุกรานอิปไต และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ทั้งนี้ปัจจุบันยังพบว่าพื้นที่จังหวัดชายแดนของไทยยังมีปัญหาที่มีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดนระยะต่อไป ประกอบด้วย ปัญหาและภัยคุกคามตามแบบ โดยเฉพาะปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดน ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดน ปัญหาการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ปัญหาการค้าอาวุธสงคราม และปัญหาการกำหนดสถานะบุคคล และส่วนที่เป็นปัญหาและภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะปัญหายาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อแนวเขตแดน ปัญหาความขัดแย้งในสังคม ปัญหาสาธารณสุขขนาดใหญ่ โรคระบาดตามแนวชายแดน และปัญหาการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของคนและชุมชนในพื้นที่จังหวัด

ชายแดน ในขณะที่หลายปัญหาได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่จังหวัดชั้นในอย่างต่อเนื่อง ปัญหาความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนที่พบเขตแดนทางบก ยังคงมีปัญหาคความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนอีกมาก ซึ่งทำให้เกิดการเผชิญหน้าด้วยกำลังทหารในพื้นที่บางจุด จุดผ่านแดนถาวรที่สามารถพัฒนา พื้นที่ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีจุดผ่อนปรนการค้า และจุดผ่านแดนชั่วคราวอีกหลายจุดที่รอการจัด ระเบียบเพื่อการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมกับศักยภาพและโอกาส และดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงในระดับพื้นที่ ส่งผลให้ประเทศไทยขาดโอกาสในการ พัฒนาด้านต่างๆ และกระทบต่อการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ทั้งนี้ รูปแบบและวิธีการลักลอบหลบหนีเข้าเมือง ยังคงเป็นไปในรูปแบบเดิม ไม่ว่าจะเข้ามาทางบกในเวลากลางคืน ซึ่งเป็นเวลาที่เจ้าหน้าที่เฝ้าระวังลาดตระเวนสังเกตการณ์ได้ไม่ชัดเจน โดยมีขบวนการนำพา มารอรับ ณ จุดนัดพบ และรอเวลาที่เข้าสู่พื้นที่ชั้นใน รวมทั้งยังคงลักลอบปะปนมากับรถโดยสารสาธารณะร่วมกับผู้โดยสารอื่น หรือซ่อนตัวมากับรถบรรทุกผัก ผลไม้ หรือสิ่งของอื่นๆ เพื่อให้สามารถผ่านด่านตรวจต่างๆ ไปได้ ซึ่งในส่วนนี้อาจจะมีการติดสินบนเจ้าหน้าที่บางนาย เพื่อให้อำนวยความสะดวกในการผ่านเข้าไปในพื้นที่ชั้นใน หรือมีการปลอมแปลงยานพาหนะ เพื่อตบตาเจ้าหน้าที่ว่าเป็นรถของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้สามารถผ่านไปได้อย่างง่าย จะเห็นได้ว่า ขบวนการนำพา ยังคงต้องพัฒนาวิธีการ เพื่อให้สามารถนำผู้หลบหนีเข้าเมือง ไปยังพื้นที่ ๆ ต้องการ ตลอดจนต้องมีความพยายามในการที่จะรู้จัก หรือสร้างความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ตามด่านตรวจ จุดตรวจ เพื่อจะหาโอกาสเจรจาในการที่จะเสนอสินบน ตลอดจนชักชวนเจ้าหน้าที่ ในการเข้าร่วมขบวนการเพื่ออำนวยความสะดวกในการผ่านด่านต่าง ๆ

การป้องกันและปราบปรามผู้หลบหนีเข้าเมืองเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใด

ในสภาวะปกติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายในการกระทำความผิดทั้งปวง ตลอดจนมีหน้าที่ในการสืบสวนและจับกุมผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย และในปัจจุบันรัฐบาลได้ กำหนดให้กองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบกและกองทัพเรือ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควบคุมการผ่านเข้าออกประเทศตามแนวชายแดนอย่างเข้มงวดและให้เป็นไปตามมาตรการที่กำหนด โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดกับขบวนการลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวและ

การคุ้มครองตลอดจนดำเนินการทางวินัยและทางอาญาแก่เจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร กองกำลังป้องกันชายแดน กองทัพบกและกองทัพเรือ กองกำลังรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยึดถือข้อกำหนดในประกาศนี้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานโดยทั่วกัน และให้พิจารณากำหนดมาตรการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้ประกอบการและนายจ้าง หรือมาตรการอื่นใดอันจะเป็นการส่งเสริมการค้าและการดำเนินการตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการคุ้มครองหน่วยงานต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร ได้เฝ้าระวังและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายทั้งปวง โดยเฉพาะเรื่องแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง การอยู่โดยผิดกฎหมาย กลุ่มผู้มีอิทธิพล การคุ้มครองการค้าประเวณี ก่อให้เกิดขบวนการนำพา และขบวนการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นปัญหากระทบความมั่นคงของประเทศ และกระทบต่อความสงบสุขของพี่น้องประชาชน ตลอดจนกระทบต่อด้านสาธารณสุข และด้านการศึกษา

บทบาทและหน้าที่กองกำลังสุรสีห์

กองกำลังสุรสีห์ (กกล.สุรสีห์) จัดตั้งจาก กองพลทหารราบที่ 9 (พล.ร.9) เป็นหน่วยขึ้นตรงของศูนย์ปฏิบัติการกองทัพภาคที่ 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของกองทัพบก มีภารกิจที่สำคัญต่อความมั่นคงของชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบปกป้องอธิปไตยและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติภารกิจในการป้องกันพื้นที่ตามแนวชายแดนไทย – เมียนมา ด้านทิศตะวันตกของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ความยาวรวมทั้งสิ้นประมาณ 846 กิโลเมตร

กองกำลังสุรสีห์ ประกอบกำลังจาก 3 หน่วยเฉพาะกิจ (ฉก.) กรมทหารราบเพื่อรับผิดชอบพื้นที่ ดังต่อไปนี้

1. หน่วยเฉพาะกิจลาดหญ้า (ฉก.ลาดหญ้า)

รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี จัดกำลังจาก กรมทหารราบที่ 9 (ร.9)

2. หน่วยเฉพาะกิจทัพพระยาเสือ (ฉก.ทัพพระยาเสือ)

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดเพชรบุรี จัดกำลังจาก กรมทหารราบที่ 19 (ร.19)

3. หน่วยเฉพาะกิจจงอางศึก (ฉก.จงอางศึก)

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดกำลังจาก กรมทหารราบที่ 29 (ร.29)

ตารางที่ 3 การจัดกำลังป้องกันชายแดน ประจำปี 2565 ของกองกำลังสุรสีห์

ลำดับ	หน่วย	อัตรากำลังพล			
		นายทหาร	นายสิบ	พลทหาร	รวม
	กำลังรบหลักกองกำลังสุรสีห์				
1	บก.กกล.สุรสีห์	27	33	-	60
2	ร้อย.บก.กกล.สุรสีห์	10	50	23	83
3	หน่วยทหารสื่อสาร	4	33	4	41
4	ชุด ช.สนาม กกล.สุรสีห์	2	16	-	18
5	มว.คทร.(QRF)	4	28	58	90
6	มว.อวน.กกล.สุรสีห์	2	15	13	30
7	มว.ลว.	1	25	18	44
8	6 ชุดปฏิบัติการข่าว	6	30	-	36
9	ชปส.กร.กกล.สุรสีห์	1	3	-	4
10	9 ชป.กร.กกล.สุรสีห์	9	36	18	63
11	ชุดประสานงานโครงการฯ	1	9	5	15
12	ฉก.ลาดหญ้า	14	111	73	198
13	ฉก.ทัพพระยาเสือ	14	96	60	170
14	ฉก.จงอางศึก	14	96	60	170
	รวม	109	581	332	1,022

ลำดับ	หน่วย	อัตรากำลังพล			
		นายทหาร	นายสิบ	พลทหาร	รวม
	<u>กำลังรบหลักนอก ทภ.1</u>				
1	สส. ชุดสื่อสารดาวเทียม	2	5	-	7
2	กส.ทบ.	2	24	20	46
3	ศบบ. ชปบ.ทบ.กกล.สุรสีห์	13	15	-	28
4	นปอ. ชป.ปกอ.	1	2	-	3
5	ชกท. กกล.สุรสีห์	10	18	-	28
	รวม	28	64	20	112
	<u>กำลังรบหลัก</u>				
	<u>นอก ทภ.1/นอก ทบ.</u>				
1	สส.ทหาร	3	18	-	21
2	ศรม.บก.กองทัพไทย	10	15	-	25
3	ทอ. ชุดสนับสนุนทางอากาศที่ 12	4	12	-	16
	รวม	17	45	-	62
	<u>กำลังประจำถิ่น</u>				
	<u>ของ ทบ./นอก ทบ.</u>				
1	ชค.กรม ทพ.11	43	317	-	360
2	ชค.ตชด.13	45	314	-	359
3	ชค.ตชด.14				
	รวม	117	754	538	1,409
	รวมทั้งสิ้น	271	1,444	890	2,605

โดยปัจจุบัน กองกำลังสุรสีห์ ยึดถือเพียงแนวทางการสกัดกั้นและปราบปรามการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตามที่ ผู้บัญชาการทหารบก กรณานุมัติในการเพิ่มมาตรการเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัดตั้งจุดตรวจแบบไม่ประจำที่เสริมจุดตรวจที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งการค้นหา/พิสูจน์ทราบ พื้นที่พักรอ จุดนัดพบและตำบลขึ้นรถของกลุ่มขบวนการ เพื่อให้การสกัดกั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังพบว่าขอบเขตการดำเนินงานของทหารนั้นมีอำนาจจำกัด ไม่มีเครื่องมือ อีกทั้งไม่มี ความชอบธรรมตามกฎหมาย มีอำนาจเฉพาะพื้นที่ที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น ซึ่งโดยทั่วไปนั้น ทหารจะทำหน้าที่ในลักษณะผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายอื่นๆ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ หมายถึงรวมถึงการ เปิด - ปิด ด่านซึ่งเป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย แต่ทั้งนี้ทางจังหวัดจะต้องสอบถามความเห็นชอบจากทหารก่อน ถึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น ในการแก้ปัญหาต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ฝ่าย ทั้งเอกชน ผู้ประกอบการ แรงงาน และกองกำลัง รวมทั้งมีการลาดตระเวนร่วม ระหว่าง 2 ประเทศ อย่างไรก็ตาม การลาดตระเวนร่วมกันของทั้ง 2 ฝ่าย เป็นเรื่องที่ปฏิบัติร่วมกันในกรณีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า อาทิ การหนีข้ามเขตแดนของผู้กระทำผิด ซึ่งจะกระทำร่วมกันได้ ต้องเป็นนโยบายที่ชัดเจน จากระดับรัฐบาล และระดับกองทัพ สำหรับกลไกด้านความสัมพันธ์นั้น ปัจจุบันทั้ง 2 ประเทศ มีกลไกความร่วมมือที่ดี โดยเน้นกลไกท้องถิ่นและทหารในพื้นที่ของทั้ง 2 ประเทศ ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีในทุกๆระดับ โดยมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาของทั้ง 2 ฝั่งคู่ขนานกันไป (Cross Border Development) อาทิ โครงการหมู่บ้านคู่ขนาน โครงการดนตรีริมแดน การส่งเสริมการท่องเที่ยวตามช่องทางของทหารร่วมกับจังหวัด โดยต้องคำนึงถึง สิ่งสำคัญในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาตามแนวชายแดนลุกลามจากชั้นปกติหรือชั้นป้องกันชายแดน ไปสู่ชั้นตอบโต้ หรือจนถึงขั้นป้องกันประเทศก็คือ การไม่ให้เกิดการเมืองแทรกแซง ทั้งการเมืองภายในประเทศไทย และการเมืองของประเทศเมียนมา โดยเฉพาะงานปฏิบัติการสารสนเทศ (Information Operations : IO) ด้วยประเทศไทยขาดความชัดเจนของนโยบายในระดับยุทธศาสตร์ที่จะส่งผลต่อการกำหนดนโยบายป้องกันประเทศ การกำหนดยุทธศาสตร์ทหาร รวมถึงการจัดกำลัง และการประกอบกำลัง ตลอดจนการกำหนดภารกิจที่เหมาะสม ซึ่งปัจจุบันการจัดกำลังยัง เป็นรูปแบบเดียวกับการจัดในยุคสงครามเย็น แต่ทั้งนี้การคงกองกำลังไว้ตามแนวชายแดนยังมีความจำเป็นแต่ ต้องมีการปรับภารกิจตามความเหมาะสมต่อไป

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ยังคงเป็นหน่วยงานหลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยในประเทศ โดยตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในพื้นที่ในการตรวจสอบคนต่างชาติในการที่จะเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งจำเป็นต้องมีการให้หน่วยงานดังกล่าวมีกำลังพล งบประมาณ และเครื่องมือที่เพียงพอในการปฏิบัติภารกิจ และปัจจุบันรัฐบาลได้ออกคำสั่งให้ กองกำลังป้องกันชายแดนของกองทัพบกและกองทัพเรือ รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองด้วยเช่นกัน จึงมีความจำเป็นต้องมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกัน ในระดับของผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเรื่องของข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ วิธีการของขบวนการนำพา วิธีการปฏิบัติต่อผู้หลบหนีเข้าเมือง ตลอดจนข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย จำเป็นต้องศึกษาวิธีการต่างๆ ที่ขบวนการนำพาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ตลอดจนกำหนดมาตรการป้องกันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปราม ตลอดจนควรที่จะใช้งานด้านการข่าว และประชาชนในพื้นที่ ในการป้องกัน และสกัดกั้นผู้หลบหนีเข้าเมือง

ข้อมูลที่ได้จากบทสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากผู้ปฏิบัติงานในกองกำลังสุรสีห์ พบว่า ในภารกิจป้องกันชายแดน ยังคงปฏิบัติตามพันธกิจ 3 ประการ ได้แก่ พันธกิจที่ 1 การเฝ้าตรวจและป้องกันชายแดน พันธกิจที่ 2 การจัดระเบียบเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน และ พันธกิจที่ 3 การประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

เห็นได้ว่าพันธกิจทั้ง 3 ประการ ที่กองกำลังป้องกันชายแดน ยึดถือปฏิบัติอยู่นั้นมีความครอบคลุม สามารถใช้เป็นมาตรการสกัดกั้นภัยคุกคามตามแนวชายแดนได้ เพียงแต่พื้นที่รับผิดชอบมีมากเกินไปกำลังทหารที่มีอยู่ในปัจจุบัน และไม่มีเอกภาพเท่าที่ควร เนื่องจากมีกำลังประจำถิ่น เช่น ตำรวจตระเวนชายแดน และทหารพราน มาขึ้นควบคุมทางยุทธการ ซึ่งหน่วยกำลังประจำถิ่นเหล่านี้ก็มีสายการบังคับบัญชาของแต่ละหน่วย ทำให้เกิดการทับซ้อนกันในเรื่อง โดยพบปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. การทุจริตของเจ้าหน้าที่ในการรับผลประโยชน์
2. จิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่ที่ร่วมมือกับขบวนการนำพา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติ

3. ระบบการบริหารจัดการในเรื่องการจัดระเบียบแรงงานและการนำเข้าแรงงาน ที่ไม่เป็นผลและไม่มีความพยายามในการแก้ไขปัญหา
4. ความต้องการแรงงานราคาถูกของผู้ประกอบการ เพื่อลดต้นทุน
5. บทลงโทษตามข้อกำหนดที่มีบทลงโทษค่อนข้างเบา และล่าช้า

โดยมีแนวความคิดที่คาดว่าสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน ได้แก่ การเพิ่มเติมกำลังให้สอดคล้องกับพื้นที่ปฏิบัติการและสถานการณ์ภัยคุกคามที่กำลังเผชิญ โดยใช้หลักการเปรียบเทียบอำนาจกำลังรบ นำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดการจัดกำลังป้องกันชายแดน ชดเชยด้วยเครื่องมือและยุทธโศปกรณ์พิเศษต่างๆ และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ ทั้ง ฝ่ายปกครอง ตำรวจ กำลังประชาชน และภาคเอกชน

จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ผู้วิจัยยังได้นำแนวคิดและทฤษฎีการป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายแรงงานต่างด้าว รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จึงได้แนวทางในการพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3 แนว ดังนี้

แนวทางเชิงนโยบายและข้อกำหนด

1. ควรมีการปรับปรุงระเบียบการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และการเข้าเมืองของแรงงานต่างด้าว โดยให้ดำเนินการจดทะเบียนให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วที่สุด (ไม่ควรเกิน 7 วัน)
2. ควรให้มีการจัดงบประมาณที่เพียงพอในการบริหารจัดการ ให้มีเงินงบประมาณสนับสนุนต่ออนุกรรมการด้านต่างๆ เช่น ด้านการจับกุม การปราบปราม การส่งกลับ (โดยใช้เงินจากกองทุนส่งกลับ ตาม พ.ร.บ. ปี 2551) ด้านอำนาจการ ด้านประชาสัมพันธ์ เป็นต้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อแรงงานและผู้ประกอบการในไทย
3. ควรมีการปรับปรุงบทลงโทษของผู้ว่าจ้าง ผู้ลักลอบหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย (รวมทั้งผู้ติดตามที่มาอยู่ในราชอาณาจักร) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้มีบทลงโทษที่เข้มข้นขึ้นเพื่อให้เกิดความเกรงกลัว โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความผิดจริงควรได้รับบทลงโทษเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า

4. ควรมีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวในลักษณะของอัตลักษณ์ เช่น ลายนิ้วมือ DNA เพื่อความสะดวกถูกต้องในการตรวจสอบในเรื่องการเข้าเมือง และอาชญากรรม

5. กองกำลังป้องกันชายแดน ส่วนราชการต่างๆ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ดำรงการติดต่อด้วยการกำหนดมาตรการประสานการปฏิบัติที่มีความชัดเจน และทันเวลา

แนวทางด้านทหารสำหรับการป้องกันผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันของ กกล.สุรสีห์ ควรมีการลาดตระเวนตามแผนปฏิบัติการและนอกแผนปฏิบัติการ เพื่อให้มีความถี่เพิ่มมากขึ้นในการลาดตระเวนในพื้นที่ป่าหรือรอยต่อชายแดนที่ผู้หลบหนีสามารถลักลอบเข้ามาได้ หรือเพิ่มหน่วยทหารขนาดเล็กที่มีความพร้อมด้านยุทธโศปกรณ์พิเศษอื่นในการค้นหาผู้ลักลอบเข้าเมือง เช่น กล้องตรวจการณ์กลางคืน หรืออากาศยานไร้คนขับ เป็นต้น โดยให้ความพร้อมในการสมบุรณ์ในตัวเอง ไม่ต้องคอยการส่งกำลังบำรุงหลายวัน

แนวทางด้านการบูรณาการหน่วยต่างๆ เข้าด้วยกัน สำหรับป้องกันผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

การปฏิบัติราชการแบบบูรณาการระหว่างส่วนราชการสามารถทำได้ 3 ส่วน ได้แก่

1. ภายในกองทัพบก ถึงแม้ว่าในการจัดกำลังป้องกันชายแดนของ กกล.สุรสีห์ จะประกอบกำลังรบหลัก นอกกองทัพภาคที่ 1 ได้แก่ กรมการทหารสื่อสาร, กรมการสัตว์ทหารบก, ศูนย์การบินทหารบก, หน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก, หน่วยข่าวกรองทางทหาร และกำลังประจำถิ่นของกองทัพบก ได้แก่ กรมทหารพรานที่ 11 แต่หากประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในกองทัพบก เพิ่มเติม โดยการจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อให้หน่วยงานในกองทัพบก ที่มีภารกิจเป้าหมายที่เกี่ยวข้องได้ร่วมดำเนินการวางแผน จัดกำลัง ยุทธโศปกรณ์หรือการฝึกอบรมเรื่องที่เกี่ยวข้อง จะสามารถสนับสนุนให้ภารกิจสำเร็จตามเป้าหมายได้

2. ภายในกระทรวง โดยควรให้เกิดการบูรณาการการทำงานอย่างชัดเจนและเป็นไปได้จริงระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจด้านต่างๆ ที่มีเป้าหมายสนับสนุนภารกิจของกระทรวง กระทรวงต้องประสานความร่วมมือของทุกกรมทุกหน่วยงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ที่มี

ประสิทธิภาพที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 19/1⁸

3. ระหว่างกระทรวง และส่วนราชการ โดยบูรณาการให้เกิดความชัดเจนในความร่วมมือ ด้านภารกิจที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานที่มีความซ้ำซ้อน ประสานการปฏิบัติ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารงานแบบ บูรณาการ ได้แก่ 1. มีเจ้าภาพ 2. มีส่วนร่วม 3. มียุทธศาสตร์วิสัยทัศน์ 4. รวมเร็วลด ขั้นตอน 5. แก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้น 6. มีประสิทธิภาพและประหยัด 7. เกิดผลสัมฤทธิ์⁹

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ในบทที่ 2 จึงได้แนวทางในการพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหากลุ่มคนเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย 3 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางเชิงนโยบายและข้อกำหนด 2) แนวทางด้านทหารสำหรับการป้องกันผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และ 3) แนวทางด้านบูรณาการหน่วยงานต่างๆ เข้าด้วยกัน สำหรับป้องกันผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

ส่วนสาเหตุหลักของการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ล้วนเกิดจากปัจจัยความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามหลักทฤษฎีมาสโลว์¹⁰ หรือ ลำดับชั้นความต้องการ (Maslow's Hierarchy of Needs) เป็นทฤษฎีจิตวิทยาที่ อับราฮัม เอช. มาสโลว์ คิดขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1943 ในเอกสารชื่อ “A Theory of Human Motivation” Maslow ระบุว่า มนุษย์มีความต้องการทั้งหมด 5 ชั้นด้วยกัน โดยความต้องการทั้ง 5 ชั้น มีเรียงลำดับจากขั้นต่ำสุดไปหาสูงสุด มนุษย์จะมีความต้องการในขั้นต่ำสุดก่อน เมื่อได้รับการตอบสนองจนพอใจแล้วก็จะเกิดความต้องการขั้นสูงต่อไป ความต้องการของบุคคลจะเกิดขึ้น 5 ชั้นเป็นลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต ได้แก่ ความต้องการเพื่อตอบสนองความหิว ความกระหาย ความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เรียงง่ายๆ ก็คือ ปัจจัยสี่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่พักอาศัย รวมถึงสิ่งที่ทำให้การดำรงชีวิตสะดวกสบายขึ้น
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการขั้นนี้ถึงจะเกิดขึ้น ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยที่มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ปราศจากความกลัว การสูญเสียและภัยอันตราย เช่น สภาพสิ่งแวดล้อมบ้านปลอดภัย การมีงานที่มั่นคง การมีเงินเก็บออม ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย รวมถึง ความมั่นคงปลอดภัยส่วนบุคคล สุขภาพและความเป็นอยู่

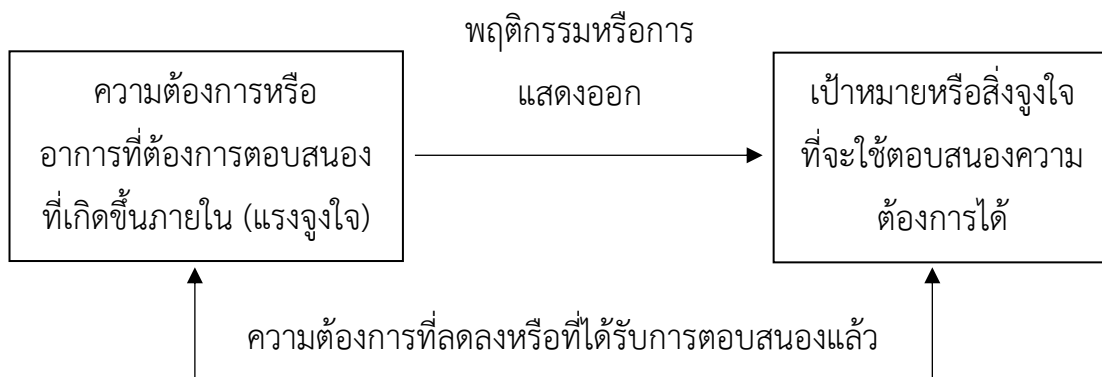
3. ความต้องการความรักและสังคม (Belonging and Love Needs) เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก ความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความต้องการเป็นเจ้าของและมีเจ้าของ ความรักในรูปแบบต่างกัน เช่น ความรักระหว่าง คู่รัก พ่อ แม่ ลูก เพื่อน สามี ภรรยา ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

4. ความต้องการการได้รับการยกย่องนับถือในตนเอง (Esteem Needs) เมื่อความต้องการความรักและการยอมรับได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้างสภาพภาพของตัวเองให้สูงขึ้น เด่นขึ้น มีความภูมิใจและสร้างความนับถือตนเอง ชื่นชมในความสำเร็จของงานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตนเองและมีเกียรติ ความต้องการเหล่านี้ เช่น ยศ ตำแหน่ง ระดับเงินเดือนที่สูง งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

5. ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน (Self-actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์และความต้องการนี้ยากต่อการบอกได้ว่าเป็นอะไร เราเพียงสามารถกล่าวได้ว่า ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเป็นความต้องการที่มนุษย์ต้องการจะเป็น ต้องการที่จะได้รับผลสำเร็จในเป้าหมายชีวิตของตนเอง และต้องการความสมบูรณ์ของชีวิต

จากหลักความต้องการพื้นฐานตามทฤษฎีของมาสโลว์ ทำให้มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะกระทำและแสดงออกด้วยพฤติกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการตามแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและการจูงใจของเลวิต¹¹ (Leavitt) เป็นทฤษฎีที่ ฮาโรลด์ เจ เลวิต (Harold J. Leavitt 1964 : 12) ได้สรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมและการจูงใจของมนุษย์จะเป็นไปโดยมีข้อสมมติฐาน 3 ประการ ที่สัมพันธ์กัน คือ 1) พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ก็โดยที่ต้องมีสาเหตุมาทำให้เกิด 2) พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ก็โดยที่ต้องมีแรงกระตุ้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากระตุ้นทำให้เกิด 3) พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมายเสมอ อันแสดงให้เห็นว่าสมมติฐานทั้ง 3 ประการนี้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันอยู่ เป็นกระบวนการของพฤติกรรม ซึ่งจะมีอยู่เหมือนกันสำหรับมนุษย์ทุกคน โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นวัยใดหรืออยู่ในวัฒนธรรมใดก็ตาม

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นกระบวนการของพฤติกรรม ตามแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมและการจูงใจของเลวิท

จากทั้ง 2 ทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวเมียนมา

แนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

1. แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงลบ เป็นแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของชาวเมียนมา ด้วยวิธีการออกกฎหมายและบัญญัติบทลงโทษอย่างหนักโดยใช้มาตรการทางการจ้างงาน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีประสิทธิภาพและเห็นผลชัดเจน และหากต้องการให้ได้ผลอย่างต่อเนื่อง การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ก็ต้องเป็นไปอย่างเข้มงวดแล้วต่อเนื่อง หากไม่ปล่อยให้เกิดช่องว่าง ผู้ฝ่าฝืนก็จะเกิดความเกรงกลัว
2. แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงบวก คือการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูล เพื่อให้ชาวเมียนมา ทราบถึงข้อดีของการเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งด้านสวัสดิการ สิทธิคุ้มครองชีวิต ทรัพย์สิน การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะจูงใจให้ตัดสินใจเข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

บทที่ 4

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและปัจจัยในการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย เกิดจาก 1. ปัจจัยหลักต้นที่สำคัญ ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านไม่เอื้ออำนวย การถูกกดขี่ข่มเหงและความต้องการไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม ทำให้ประชากรบางส่วนของประเทศเหล่านั้นพากันอพยพเข้าสู่ประเทศไทย เพื่อแสวงหาโอกาสและชีวิตที่ดีกว่า 2. ปัจจัยดึงดูดที่สำคัญ คือ ระดับความเจริญทางเศรษฐกิจและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับโครงสร้างประชากรของไทยที่เป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ทำให้กำลังแรงงานลดลง นำไปสู่ความต้องการแรงงานจำนวนมาก โดยเฉพาะแรงงานระดับล่าง ที่มีลักษณะ 3D (Dirty, Difficult, Dangerous) เนื่องจากคนไทยไม่ทำงานลักษณะดังกล่าว ทำให้ต้องนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทดแทน ขณะเดียวกัน ไทยมีการดูแลและให้สิทธิขั้นพื้นฐานบางเรื่องตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีการผ่อนปรนความเข้มงวดในการเข้าเมืองเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงจูงใจให้มีการย้ายถิ่นของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่เอื้อต่อการลักลอบ อยู่เกินกำหนด นอกจากนี้ ลักษณะของความสัมพันธ์ของชุมชนชายแดนที่มีความเป็นญาติพี่น้องหรือเครือญาติ ทำให้มีการข้ามไปมาหาสู่เป็นปกติ โดยไม่ได้คำนึงว่าอาจเป็นการละเมิดกฎหมาย

กองกำลังสุรสีห์ (กกล.สุรสีห์) จัดตั้งจาก กองพลทหารราบที่ 9 แบ่ง ฉก. เป็น ฉก.ลาดหญ้า รับผิดชอบปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ จังหวัดกาญจนบุรี ฉก.ทัพพระยาเสือ รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี และ จังหวัดเพชรบุรี และ ฉก.จงอางศึก รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยยึดถือแนวทางการสกัดกั้นและปราบปรามการลักลอบเข้าเมือง โดยผิดกฎหมาย ตามที่ ผู้บัญชาการทหารบก กรุณาอนุมัติ ในการเพิ่มมาตรการเชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ การจัดตั้งจุดตรวจแบบไม่ประจำที่เสริมจุดตรวจที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งการ ค้นหา/พิสูจน์ทราบ พื้นที่พักรอ จุดนัดพบและตำบลขึ้นรถของกลุ่มขบวนการ เพื่อให้การ

สกัดกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังพบว่าขอบเขตการดำเนินงานของทหารนั้นมีอำนาจจำกัด ไม่มีเครื่องมือ อีกทั้งไม่มี ความชอบธรรมตามกฎหมาย มีอำนาจเฉพาะพื้นที่ที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกเท่านั้น ซึ่งโดยทั่วไปนั้นทหารจะทำหน้าที่ในลักษณะผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายอื่นๆ เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ

แนวทางการพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาคู่ที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายของชาวเมียนมา ได้แก่ 1.แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงลบ เป็นแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของชาวเมียนมา ด้วยวิธีการออกกฎหมายและบัญญัติบทลงโทษอย่างหนักโดยใช้มาตรการทางการจ้างงาน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาคู่ที่ต้นเหตุ ซึ่งในปัจจุบันยังคงมีประสิทธิภาพและเห็นผลชัดเจน โดยเฉพาะบทลงโทษที่เข้มข้นสำหรับผู้จ้างงานที่กระทำผิด และเจ้าหน้าที่รัฐที่สนับสนุนให้เกิดการกระทำผิด และ 2. แนวทางแก้ไขด้วยวิธีเสริมแรงในเชิงบวก คือการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูล เพื่อให้ชาวเมียนมา ทราบถึงข้อดีของการเข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งด้านสวัสดิการ สิทธิคุ้มครองชีวิต ทรัพย์สิน การได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะจูงใจให้ตัดสินใจเข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งจัดทำมาตรการประสานการปฏิบัติที่มีความชัดเจน และทันเวลา ซึ่งเกิดจากการบูรณาการความร่วมมือที่เหมาะสม ทั้งภายในกองทัพบก ภายในกระทรวง ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานราชการ และระหว่างภาครัฐและประชาชนในพื้นที่ โดยมีการร่วมปรับปรุงมาตรฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ควรทำให้เกิดความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง ประการสำคัญต้องเข้าใจสาเหตุและหนทางแก้ไข เพื่อให้เกิดการประสานสอดคล้อง และการบูรณาการการทำงานร่วมกัน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ได้เห็นความสำคัญในการใช้แรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาบทบาทของทหารกองกำลังสุรสีห์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ยังมีเรื่องที่น่าสนใจในอีกหลายประเด็น เช่น เรื่องปัญหาการรับรองสัญชาติบุตรของแรงงานที่เกิดในประเทศไทย เรื่องการปรับปรุงกฎหมายไม่ให้เกิดความทับซ้อน และเพิ่มบทลงโทษต่อผู้ประกอบการหรือนายจ้าง และเพิ่มบทลงโทษต่อกลุ่มขบวนการนำพาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเข้าประเทศ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ ซึ่งสามารถนำไปศึกษาต่อยอดในพื้นที่ชายแดนจังหวัดอื่นๆ ของไทย และเพื่อใช้ศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. ยุทธศาสตร์ชาติ (พุทธศักราช 2561 - 2580), ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561. เข้าถึงได้จาก :
http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ(1) ประเด็นความมั่นคง พุทธศักราช 2561 – 2580. เข้าถึงได้จาก :
<http://nscr.nesdc.go.th/sp/>
3. พระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พุทธศักราช 2522, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 28, 1 มีนาคม 2522. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2522/A/028/45.PDF>
4. พระราชกำหนด การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2561, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอนที่ 19 ก, 27 มีนาคม 2561. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.doe.go.th/prd/alien/law/param/site/152/cat/102/sub/0/pull/category/view/list-label>
5. กองทัพบก, แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) ของกองทัพบก ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง. เข้าถึงได้จาก :
http://kmlo.crma.ac.th/qaedu_crma/?page_id=1062
6. กองทัพอากาศที่ 1, นโยบายการปฏิบัติงาน กองทัพอากาศที่ 1 ประจำปีงบประมาณ 2565 ประเด็นการปฏิบัติในด้านการใช้กำลัง
7. อภิชาติ ทรัพย์ประเสริฐ, นาวาเอก. ปัญหาหลบหนีเข้าเมือง กับภัยคุกคามความมั่นคง (ศึกษากรณี จ.จันทบุรีและ จ.ตราด). [เอกสารวิจัยส่วนบุคคล]. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก; 2560.

8. พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 19/1, 2 ตุลาคม 2545. เข้าถึงได้จาก :

<https://chiangrai.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/14/2019/06/พรบ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน-ฉบับที่-5-พ.ศ.2545.pdf>

9. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, คู่มือเทคนิคและวิธีการจัดการบริหารสมัยใหม่ ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ. เข้าถึงได้จาก :

http://web.sut.ac.th/qa/pdf/Knowledge-general/11-Plan_Official_Integrate.pdf

10. ธนัชพร สุทธิสันสนีย์. การเขียนรายการอ้างอิงในเอกสารวิชาการ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: เข้าถึงได้จาก <https://thewisdom.co/content/maslows-hierarchy-of-needs/>

11. เจตต์จ ใจมั่น, พันเอก. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการรับราชการทหารของพลทหารกองประจำการ [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การทหาร) สาขาวิชา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา]. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเสนาธิการทหารบก; 2539.

12. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าในพื้นที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. เข้าถึงได้จาก :

https://archive.lib.cmu.ac.th/full/T/2556/mpa40756sk_ch2.pdf

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก ยงยศ คุณอริยะเมธี

วัน เดือน ปี เกิด 9 กุมภาพันธ์ 2521

ประวัติสำเร็จการศึกษา

- พ.ศ. 2542 โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 38
พ.ศ. 2544 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 49
พ.ศ. 2548 หลักสูตรชั้นนายร้อยเหล่าราบ โรงเรียนทหารราบศูนย์การทหารราบ
พ.ศ. 2551 หลักสูตรชั้นนายพันเหล่าราบ โรงเรียนทหารราบศูนย์การทหารราบ
พ.ศ. 2554 หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 90 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2545 – 2547 ผู้บังคับหมวดปืนเล็กกองร้อยอาวุธเบา
กองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 6
พ.ศ. 2548 – 2550 ผู้บังคับหมวดกรรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
พ.ศ. 2550 – 2554 ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2554 – 2555 นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 1 มหาดเล็กรักษาพระองค์ฯ
พ.ศ. 2555 – 2557 ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายข่าวกรองกองพลที่ 1 รักษาพระองค์
พ.ศ. 2557 – 2561 หัวหน้าฝ่ายส่งกำลังบำรุงกองพลที่ 1 รักษาพระองค์

ตำแหน่งปัจจุบัน

- พ.ศ. 2561 – ปัจจุบัน รองเสนาธิการกองพลที่ 1 รักษาพระองค์